

Initiativ mot Polismyndigheten i Hallands län och Åklagarmyndigheten i Göteborg för långsam handläggning av kriminalärenden m.m.

Bakgrund

Under tiden september 1999 - maj 2001 genomförde jag inspektioner vid sex olika polismyndigheter för att få en uppfattning om polisens utredningar av vardagsbrottslighet. Sedan inspektionerna avslutats fäste jag Justitiedepartementets uppmärksamhet på de iakttagelser jag hade gjort genom en skrivelse den 31 maj 2002 (JO 2002/03 s. 98).

En av de inspekterade myndigheterna var Polismyndigheten i Hallands län. Denna inspektion ägde rum i juni 2000 och avsåg kriminalavdelning Halmstad och närpolisområde Halmstad (dnr 2127-2000). Granskningen av handläggningen av ärenden vid kriminalavdelningen resulterade i ett beslut den 31 januari 2001 (JO 2001/02 s. 134). Jag uttalade där bl.a. att de mest anmärkningsvärda bristerna i utredningsverksamheten var de mycket långa handläggningstiderna och avsaknaden av väl fungerande bevaknings- och kontrollrutiner. Det förelåg vidare vissa brister i fråga om prioriteringen av de olika ärendetyperna. Sammanfattningsvis konstaterade jag i beslutet att utredningsverksamheten inte uppfyllde de krav som måste ställas på sådan verksamhet och att det därför fanns anledning att rikta allvarlig kritik mot polismyndigheten.

Inspektionen resulterade också i ett beslut den 27 april 2001 avseende Åklagarmyndigheten i Göteborg, åklagarkammaren i Halmstad (dnr 3205-2000). Jag uttalade i detta bl.a. att de åklagare som avsågs med beslutet inte hade fullgjort sina skyldigheter som förundersökningsledare.

Det kom därefter till min kännedom att Polismyndigheten i Hallands län hade vidtagit ett flertal åtgärder för att försöka komma till rätta med problemen kring myndighetens utredningsverksamhet.

Initiativet

Mot den nu angivna bakgrunden gav jag i november 2002 byråchefen AA i uppdrag att göra en uppföljning av den tidigare inspektionen. Den 20 - 22 november 2002 inspekterades därför återigen utredningsverksamheten vid Polismyndigheten i Hallands län, kriminalavdelning Halmstad och närpolisområde Halmstad. De iakttagelser som gjordes vid denna inspektion redovisades i ett protokoll (dnr 4068-2002). Vid inspektionen lämnade myndigheten enligt vad som antecknats i protokollet bl.a. följande upplysningar.

Sedan JO:s förra inspektion i juni 2001 har man arbetat med att komma till rätta med problemen vid utredningsverksamheten och de stora ärendebalanserna.

Under perioden september 2000 - februari 2001 genomfördes i samarbete med Rikspolisstyrelsen ett metodutvecklingsprojekt kallat "Förundersökningsledning i Hallands län". Projektverksamheten innefattade en rad åtgärder och påvisade att ett aktivt förundersökningsledarskap av kvalificerade förundersökningsledare positivt påverkar genomströmningstiden och kvalitén på brottsutredningsverksamheten. En åtgärd under projektet var tillskapandet av en utredningsjour med brottsutredare i tjänst under kvällar och helger under ledning av en förundersökningsledare. Det infördes också möjlighet att anmäla brott via Internet. Vidare användes digitala fickminnen för ljudupptagning av förhör m.m. Denna tekniska lösning innebar att utskriftsarbetet kunde fördelas till olika orter inom polismyndigheten. Utskriftsarbete av civilanställd personal under dagtid, kvällstid och helger visade sig vara mycket rationellt. Förenklat utredningsförfarande (23 kap. 21 § tredje stycket rättegångsbalken) infördes hos utryckningspersonalen. Förundersökningar överlämnades till åklagare för kvalitetsbedömning. Sidorna tre och fyra av aktomslagen består numera av en s.k. kvalitetssäkringsrapport där den åklagare som tar emot förundersökningen bedömer om utredningen varit bra eller om något kan bli bättre, allt efter 20 olika parametrar. Aktomslaget returneras sedan till förundersökningsledaren vid polismyndigheten med uppgift om utredningens kvalitet. Återkopplingen från åklagarmyndigheten läggs in i ett accessdataprogram och sammanställs per närpolisområde. På så sätt kan man, per polisområde eller närpolisområde, enkelt identifiera vilka kvalitetsbrister som finns i förundersökningarna och vid behov gå in med nödvändig kompetensutveckling.

Den 1 oktober 2001 ingångsattes en utredningsjour på försök som arbetar i huvudsak på det sätt som man gjorde inom metodutvecklingsprojektet. Utredningsjouren har hela polismyndigheten som upptagningsområde, och jouren utgörs av sex team med vardera fyra utredare och en förundersökningsledare. Den 31 oktober 2002 hade utredningsjouren en öppen balans på 453 ärenden. Avsikten är nu att denna utredningsjour skall bli permanent.

Kriminalavdelningen Halmstad består av 24 utredningsmän med en operativ förundersökningsledare, inspektören BB. Kriminalkommisarien CC är chef för avdelningen. Det finns för närvarande tre utredningsmän som kan handlägga bedrägeribrott. Kriminalavdelningen hade per den 31 oktober 2002 en öppen balans om 1025 ärenden. Det finns planer på att dela upp kriminalavdelningen Halmstad i två rotlar med en operativ förundersökningsledare i varje rotel.

I februari 2002 påbörjade man en ny samverkansform, ÅPS - Åklagare och Polis i Samverkan, med åklagarkammaren i Halmstad. En gång i veckan kommer en åklagare till polisen i Halmstad för att i ett tidigt skede av utredningsarbetet hjälpa till med rådgivning och med att fatta beslut som underlättar utredningsarbetet. Exempel på ärenden som tas upp är åtalsprövningsärenden, polisledda förundersökningar av mer komplicerad art där det önskas en åklagares bedömning och åklagarledda nyinkomna ärenden som polisen anser tveksamma för vidare utredning.

Inspektören BB och kriminalkommisarien CC upplyste under inspektionen följande om bevakningsrutinerna vid kriminalavdelningen.

Det är BB som har ansvaret för bevakningen av de öppna ärendena. I de ärenden som är inlottade på åklagare sker inte någon egen bevakning hos utredarna på kriminalavdelningen, utan ansvaret för ärendena ligger på den åklagare som är förundersökningsledare. Med jämna mellanrum skickas emellertid en lista till åklagarkammaren med ärenden i vilka man väntar på exempelvis avskrivningsbeslut. I de ärenden som är utlagda på utredningsmän och där polisen är förundersökningsledare sker inte heller någon regelmässig bevakning eller

uppföljning från kriminalavdelningens sida. Enligt BB saknas tid för detta. CC uppgav emellertid att han vid tillfälle skickar ut ett meddelande till de olika utredarna med uppgift exempelvis om att de handlägger ett prioriterat ärende och att ärendet bör redovisas så snart det kan ske. Den outdelade balansen uppgår till drygt 200 ärenden. BB kontrollerar regelbundet de prioriterade ärendena i den outdelade balansen men har sämre kontroll beträffande de övriga ärendena i balansen. Det tas ärenden från den outdelade balansen och tilldelas handläggare när det är möjligt. BB var den 22 november 2002 förundersökningsledare i 462 ärenden.

Vid inspektionen granskades de 144 äldsta öppna ärendena vid kriminalavdelningen och de öppna ungdomsärendena vid närpolisområdet. Därutöver granskades stickprovsvis avslutade ärenden under 2002 vid kriminalavdelningen och närpolisområdet. Vid granskningen uppmärksammades 66 ärenden (ej ungdomsärenden) i vilka handläggningstiden kunde ifrågasättas. Ärendena avsåg bl.a. allmänfarlig vårdslöshet, bedrägeri, försvårande av miljökontroll, framkallande av fara för annan, stöld, olaga hot och sexuellt ofredande. I dessa ärenden hade i princip inga utredningsåtgärder vidtagits under minst ett års tid. I flera av ärendena var åklagare förundersökningsledare.

Utredning

Ärendet remitterades till polismyndigheten för upplysningar och yttrande om

- orsaken till att ett stort antal ärenden legat lång tid utan att några åtgärder hade vidtagits i dem,
- vilka åtgärder polismyndigheten, utöver vad som redovisades vid inspektionen i november 2002, hade för avsikt att vidta för att komma till rätta med de långa handläggningstiderna.

Polismyndigheten anmodades också att yttra sig om de kontroll- och bevakningsrutiner som tillämpas vid kriminalavdelningen. Vid yttrandet borde myndigheten beakta de upplysningar som lämnades vid JO:s inspektion i juni 2000 och den kritik som framfördes i JO:s beslut den 31 januari 2001 mot avsaknaden av väl fungerande kontroll- och bevakningsrutiner.

Polismyndigheten kom in med ett yttrande jämte upplysningar från kriminalinspektören BB.

BB

Anledningen till att ett antal ärenden legat utan att några direkta åtgärder vidtagits är att det inte funnits tid till utredningsåtgärder i den typ av ärenden som avses i inspektionen. Det har under t ex sommarmånaderna och andra perioder med hög arbetsbelastning varit fullständigt omöjligt att i någon större utsträckning ägna sig åt sådana ärenden. Man får då hela tiden försöka inrikta sig på att klara av de ärenden som är prioriterade.

De åtgärder som vidtagits och som alltid pågår för att komma tillrätta med långa handläggningstider är att hjälpa de utredare som har problem med ärenden. På grund av hög arbetsbelastning för mig har jag inte alltid haft den tid som varit nödvändig. Andra åtgärder är att samordna ärenden samt att kontrollera misstänkta i brottsregistret. Dessa åtgärder har varit lättare för mig att hinna med. Jag har även här kunnat få hjälp av civil personal.

Vid inspektionen har det framkommit att vissa åklagarledda ärenden haft lång handläggningstid. I många av dessa ärenden har påstötningar gjorts till åklagar-

kammaren. Trots detta har ej beslut tagits i de aktuella ärendena. Det har dock på grund av tidsbrist ej varit möjligt att fullständigt bevaka alla åklagarledda ärenden.

När det gäller regelmässig bevakning av utlagda ärenden på handläggare har jag inte haft den tid som varit nödvändig till denna bevakning. Jag har dock alltid försökt hinna med att tala med de utredare som dragit på sig många ärenden och på något sätt försökt hjälpa dem.

När det gäller prioriterade ärenden, som skall ledas av åklagare, lottas dessa alltid direkt in på åklagare. Ärendena lägges sedan ut på handläggare. Kan ärendet inte direkt läggas på handläggare läggs det i förtur - balans, tills direktiv lämnas av åklagare. Även andra prioriterade ärenden som inte direkt kan läggas ut på handläggare läggs i förtur balans. Med hjälp av dessa rutiner kommer de prioriterade ärendena snabbt att kunna påbörjas.

När det sedan gäller de ärenden som ej är prioriterade är det svårt för mig att fullständigt bevaka dessa ärenden. Jag försöker dock i mån av tid att även bevaka dessa ärenden.

Polismyndigheten

Orsaken till den långsamma handläggningen av ett stort antal ärenden är i allt väsentligt att hänföra till en resursbrist. Ytterligare ett skäl är att beslutade bevaknings- och kontrollrutiner ej följts. För resursbristen har tidigare redogjorts i samband med JO:s inspektion i juni 2000. Sedan hösten 2001 har en utredningsjour, innebärande ett tillskott av 20 utredare, funnits vid myndigheten. Tillskottet har bl. a. inneburit att prioriterade ärenden kunnat redovisas snabbare samtidigt som flera ärenden med framgång kunnat redovisas till åklagare.

Då Polismyndigheten tvingats prioritera den händelsestyrda verksamheten sommartid har jourverksamheten dock i praktiken varit nedlagd under en period 2002. Detta kommer för övrigt att upprepas under sommaren 2003. Kriminalpolisen har därför fått koncentrera sig på de prioriterade ärendena.

Av de 66 utpekade ärendena under punkten 3.2 i protokollet handlar 19 om miljöbrott. I avvaktan på en förutskickad lagändring där de s.k. köldmedierapporterna nämns särskilt (Miljöbalkskommitténs principbetänkande SOU 2002:50) har prioriteringen på miljöområdet skett i samråd med den specielle miljöåklagaren.

I arbetet med en översyn av organisationen, för vilket tidigare redogjorts, har en av slutsatserna blivit att myndighetens utredningskapacitet är otillräcklig och att sådan måste tillföras i en takt som ekonomin kan tillåta.

Genom delningen av utredningsenheten i Halmstad – som närmare redogöres för – – nedan – bör ges förutsättningar för en mera aktiv förundersökningsledning vilket i sin tur förväntas effektivisera verksamheten.

I allt väsentligt torde en rejäl minskning av ärendemängden vara avgörande för att den lokala förundersökningsledaren ska få en reell möjlighet till kontroll och bevakning. Polisstyrelsen har i dagarna beslutat att dela den lokala utredningsenheten i Halmstad i två rotlar med var sin rotelchef/polisiär förundersökningsledare. Såväl personalansvar som ärendemängd avses därmed bli halverat. Beslutet har föregåtts av en behandling i den ovan nämnda organisationsöversynen och en längre tids diskussion med berörd personal. De båda rotelchefsbefattningarna beräknas bli tillsatta inom kort.

En ytterligare åtgärd som vidtagits är utfärdande av en särskild tjänsteföreskrift om utredningsverksamheten (mars 2002). Även i Kriminalpolisens årliga övergripande handlingsplan ges anvisningar om arbetet som förundersökningsledare. För närvarande pågår en uppföljning av denna tjänsteföreskrift, inriktad på hur granskare och förundersökningsledare tillämpar ålagda kontroll- och bevakningsuppgifter.

Anmälningsystemet (RAR) medger tyvärr inte önskade möjligheter till kontroll och bevakning av ärenden. Detta har blivit särskilt märkbart efter ändringen i förundersökningskungörelsen – 2 a § – som stadgar särskild skyndsamhet vid vissa brott där målsäganden inte fyllt 18 år. I stället måste olika manuella rutiner prövas. Som exempel på en sådan manuell rutin kan nämnas att ärenden som är beroende av

tidsfrister, t ex våld mot kvinnor, av den polisiäre förundersökningsledaren markeras med färgpenna som anger den senaste dagen för redovisning.

Sammanfattningsvis vill Polismyndigheten anföra att stor kraft lagts på avarbetning av gamla ärenden, utbildning och förändring av rutiner.

Vid granskning av polismyndighetens handlingar i ärendet K25803-01 noterades att beslut i förundersökningsfrågan saknades.

Ärendet remitterades därefter till Åklagarmyndigheten i Göteborg för upplysningar och yttrande om

- anledningen till att förundersökningarna i ärenden där åklagare är förundersökningsledare inte var avslutade,
- vilka åtgärder som vidtagits vid åklagarmyndigheten för att påskynda handläggningen av ärendena,
- huruvida förundersökning hade inletts i ärendet K25803-01 (C3-4-5022-01-1) och om så var fallet, vem som fattade beslutet och när detta skedde.

Åklagarmyndigheten kom in med ett yttrande till vilket hade fogats yttranden från chefsåklagaren DD, 3:e åklagarkammaren i Göteborg, och chefsåklagaren EE, åklagarkammaren i Halmstad, samt från kammaråklagaren FF, 3:e åklagarkammaren i Göteborg.

FF lämnade en utförlig förklaring till de långa handläggningstiderna beträffande ärendena om påstådda miljöbrott, varvid han bl.a. framhöll att det varit nödvändigt att prioritera vissa ärenden framför andra. I fråga om ärendet K25803-01 upplyste han bl.a. att han inte dokumenterat något särskilt beslut att inleda förundersökning och det inte heller av handlingarna framgick att polisen hade dokumenterat något sådant beslut.

DD anförde bl.a. följande.

Vid myndighetens miljöbrottsenhet handläggs samtliga miljöbrottsärenden inom distriktet. Enheten verkar mot två polismyndigheter, två länsstyrelser, 55 kommuner, 14 tingsrätter samt två hovrätter. Arbetet är förenat med tjänsteresor.

I oktober 2001 överflyttades ansvaret för denna verksamhet från 1:a åklagarkammaren i Göteborg till min kammare. Vid denna tidpunkt var enheten bemannad med endast en av myndighetens två miljöåklagare (kammaråklagare FF).

Arbetet med att överflytta ärendemängden – omkring 800 öppna ärenden – var mycket resurskrävande.

I december samma år tillsattes en vakant miljöåklagartjänst. Tillsammans med miljöåklagarna insåg jag snart att den balanserade ärendemängden motiverade ytterligare en miljöåklagare. Efter framställan verkade myndigheten för att en tredje miljöåklagartjänst tillsattes under våren 2002.

Trots att antalet miljöåklagare sålunda utökats har arbetsbelastningen för dem varit mycket hög. Den balanserade ärendemängden per miljöåklagarrotel har vida överstigit motsvarande arbetsmängd på en åklagarrotel i den allmänna verksamheten.

Jag har tillsammans med miljöåklagarna diskuterat olika lösningar för att komma till rätta med arbetsituationen. Till exempel har vi funderat kring tanken att enklare miljöärenden borde kunna handläggas ute på respektive åklagarkammare.

Det finns emellertid anledning att vila lite på hanen med större förändringar. På senare tid har antalet balanserade ärenden nedbringats. Under 2002 har ärendetillströmningen minskat med 30 procent jämfört med året dessförinnan. Under den senaste tolv månadersperioden har i genomsnitt inkommit 39 nya ärenden per månad vilket ter sig som ett hanterbart ärendeflöde. Vi tror således att arbetsförhållandena under innevarande verksamhetsår kommer att förbättras.

EE lämnade en utförlig redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att påskynda handläggningen, för de förbättringar som gjorts i fråga om rutinerna för utredningsverksamheten och för kammarens egenkontroll och uppföljning. Hon anförde sammanfattningsvis följande.

Åtgärder har vidtagits både av organisatorisk art och genom att skapa nya system för utredningsverksamheten i syfte att förhindra att ärenden inte handläggs på ett skyndsamt sätt. Det är min bedömning att Åklagarkammaren i Halmstad tagit problemen på allvar och verkat för att lösa dem. Väsentliga förbättringar har skett och utvecklingen är positiv.

Åklagarmyndigheten anförde bl.a. följande.

En stor del av de ärenden som berörs är miljöärenden vilka handläggs av åklagarmyndighetens miljöåklagare, som organisatoriskt tillhör 3:e åklagarkammaren i Göteborg.

Det kan inledningsvis konstateras att flertalet av de ärenden som remissen avser är avslutade.

Det kan vidare konstateras att handläggningstiderna varit oacceptabelt långa i flertalet ärenden.

Av 23 kap 4 § andra stycket rättegångsbalken framgår att förundersökning skall bedrivas så skyndsamt som omständigheterna medger.

Det är förundersökningsledarens uppgift att ansvara för att direktiv ges och att det sker en fortlöpande kontroll av att utredningarna sköts rationellt och med den skyndsamhet som omständigheterna i varje ärende medger. Det är vidare av största vikt att det på åklagarkammarna finns system som medger en effektiv bevakning av ärendena.

Av EE:s yttrande framgår att man tagit fram nya rutiner för egenkontroll och uppföljning i syfte att verka för att handläggningstiden minskar mellan anmälan och beslut.

Jag kommer att följa upp att det angivna syftet uppnås. Jag vill i detta sammanhang framhålla att handläggningstiden från anmälan till beslut vid kammaren i sin helhet minskat betydligt från 2001 till 2002.

Miljöärendena

FF har lämnat en ingående redogörelse angående miljöärendena. Jag hänvisar till vad han anför.

För egen del vill jag tillägga följande.

År 2000 fick två åklagare – kammaråklagarna FF och GG – i uppdrag att handlägga brott mot miljöbalken. Åklagarna var inledningsvis knutna till 1:a åklagarkammaren i Göteborg. Ett nära samarbete inleddes med tillsynsmyndigheter, kustbevakning och polis.

Samtidigt tillsattes en särskild överåklagare hos Riksåklagaren med uppgift att bl. a. bevaka rättsutvecklingen inom området och sörja för metod- och kompetensutveckling.

Efter miljöbalkens tillkomst 1999 ökade ärendetillströmningen lavinartat i hela landet. Dimensioneringen på polis- och åklagarsidan motsvarade inte det antal ärenden som skulle hanteras.

Under senare delen av 2001 sökte och fick GG en anställning som kansliåklagare. Några månader senare förordnades kammaråklagaren HH som miljöåklagare.

I oktober 2001 överflyttades åklagargruppen till 3:e åklagarkammaren i Göteborg. Ungefär samtidigt förordnades ytterligare en åklagare för hantering av miljömålen, kammaråklagaren JJ. En anställning som hon innehade till 2003.

Ärendeinflödet har nu minskat betydligt och befinner sig på en mera hanterbar nivå. Balanserna har därmed också minskat.

Med hänsyn till personalsituationen i distriktet har det inte varit möjligt för mig att avdela fler åklagare för hantering av denna ärendegrupp. Jag har emellertid mycket nära följt miljöåklagarnas arbete och resultat inte minst genom direktkontakt med dessa. För att i viss mån avlasta miljöåklagarna har GG under sin tid som kansliåklagare vid flera tillfällen handhaft ett antal komplicerade miljömål i rätten.

För att klara av situationen har – som BB anförde i sitt yttrande – en prioritering varit nödvändig. Den prioritering som miljöåklagarna sålunda gjort har skett med mitt samtycke.

Som jag tidigare anförde har nu ärendetillströmningen minskat betydligt. Resurserna har utökats på polissidan och jag har en förhoppning att vi skall komma till rätta med problemen.

Rättslig reglering

De grundläggande reglerna om förundersökning finns i 23 kap. rättegångsbalken (RB) och förundersökningskungörelsen (1947:948) FUK.

Ett beslut att inleda en förundersökning eller att utvidga en förundersökning skall sättas upp särskilt eller antecknas i akten. Det skall framgå vem som har fattat beslutet (1 a § första stycket FUK).

Undersökningsledaren har ansvar för förundersökningen i dess helhet. Han skall se till att utredningen bedrivs effektivt och att den enskildes rättssäkerhetsintressen tas till vara. Undersökningsledaren skall också ge dem som biträder honom behövliga direktiv för arbetet (1 a § andra stycket FUK).

En förundersökning skall bedrivas så skyndsamt som omständigheterna medger. Finns det inte längre skäl att fullfölja en förundersökning skall den läggas ned (23 kap. 4 § andra stycket RB).

Bedömning

Polismyndigheten

Till polisens uppgifter hör bl.a. att förebygga brott och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten samt att bedriva spaning och utredning i fråga om brott som hör under allmänt åtal (2 § polislagen [1984:387]). Regeringen har beträffande den brottsutredande verksamheten uttalat att det är ett grundläggande medborgarkrav att brottsutredningar genomförs snabbt, effektivt och med hög kvalitet (prop. 2002/03:1, utgiftsområde 4, Rättsväsendet, s. 28).

I den skrivelse till Justitiedepartementet som har nämnts i det föregående gjorde jag bl.a. följande principiella uttalanden om polisens brottsutredande verksamhet.

En väl fungerande utredningsverksamhet har en betydande brottsförebyggande effekt och den bidrar därmed till tryggheten i samhället. Att anmälda brott utreds på ett kompetent sätt inom rimlig tid är vidare en förutsättning för att målsägandenas

intressen skall kunna tillvaratas och är också av grundläggande betydelse för allmänhetens förtroende för polisen. Många människor får sin första kontakt med polisen i samband med att de utsätts för brott, t.ex. en misshandel eller ett bostads- eller bilbrott, och det sätt på vilket en brottsanmälan handläggs blir ofta bestämmande för anmälarens fortsatta syn på polisen och rättssamhället. Det ligger även i en för brott utpekad persons intresse att polisens handläggning inte drar ut på tiden.

Det är därför av största vikt att utredningsverksamheten ges tillräckliga resurser och att de enheter inom polisväsendet som sysslar med brottsutredning är organiserade på ett ändamålsenligt sätt. Av avgörande betydelse för möjligheterna att bedriva en effektiv och rättssäker verksamhet är vidare att den personal som arbetar med brottsutredning har den utbildning och kompetens i övrigt som uppgiften kräver.

Utredningsverksamheten vid kriminalavdelningen i Halmstad har under senare år vid ett par tillfällen varit föremål för min granskning. De iakttagelser som gjordes vid inspektionen i juni 2000 resulterade i att jag i januari 2001 riktade allvarlig kritik mot polismyndigheten för dess sätt att bedriva verksamheten. Av den nu gjorda utredningen framgår att polismyndigheten sedan dess arbetat med att komma till rätta med problemen bl.a. genom att tillskapa en utredningsjour och en ny form för samverkan med åklagarna. Vidare har en ny chef för avdelningen tillsatts.

Vid inspektionstillfället i november 2002 förekom det emellertid alltjämt brister i utredningsverksamheten. Handläggningen av 66 ärenden som uppmärksammades vid inspektionen uppfyllde inte det skyndsamhetskrav som läggs fast i 23 kap.4 § rättegångsbalken (RB), och det framkom vidare att det saknades tid för en regelmässig bevakning av ärendena.

Enligt polismyndigheten var orsaken till den långsamma handläggningen i allt väsentligt att hänföra till brist på resurser och till att beslutade bevaknings- och kontrollrutiner inte följts. Som jag ett flertal gånger tidigare framfört är det inte godtagbart att ett stort antal ärenden ligger hos polisen utan att några som helst utredningsåtgärder har vidtagits under minst ett års tid. Det är vidare anmärkningsvärt att polismyndigheten nästan två och ett halvt år efter den första inspektionen i juni 2000 fortfarande inte hade några väl fungerande bevaknings- och kontrollrutiner trots att jag i mitt beslut i januari 2001 särskilt framhöll vikten av sådana rutiner.

Jag kan emellertid med tillfredsställelse notera att polismyndigheten har fortsatt att förbättra och effektivisera verksamheten, bl.a. genom att dela upp den lokala utredningsenheten i Halmstad i två rotlar med var sin rotelchef och genom att man numera följer upp hur bestämda kontroll- och bevakningsrutiner tillämpas. Jag förutsätter att polismyndigheten fortsätter sitt arbete med att förbättra den brottsutredande verksamheten så att myndigheten kan leva upp till kravet på att brottsutredningar skall genomföras snabbt, effektivt och med hög kvalitet.

Åklagarmyndigheten

Av utredningen framgår att åklagare var förundersökningsledare i flera av de 66 ärenden som uppmärksammades vid inspektionen i november 2002. Jag är medveten om att man inom såväl åklagar- som polisväsendet måste prioritera vissa ärenden framför andra. Även med beaktande av detta förhållande uppfyller, som

sagts i det föregående, handläggningen i dessa ärenden inte det skyndsamhetskrav som läggs fast i 23 kap. 4 § RB. Jag delar således åklagarmyndighetens bedömning att handläggningstiderna varit oacceptabelt långa. De åklagare som varit förundersökningsledare i ärendena har varit ansvariga för att se till att utredningarna bedrevs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Jag kan emellertid konstatera att åklagarkammaren i Halmstad nu har vidtagit ett flertal åtgärder för att påskynda handläggningen och förbättra rutinerna för utredningsverksamheten samt att man infört ett system för egenkontroll och uppföljning.

Vad gäller miljöärendena har åklagarmyndigheten upplyst att ärendeinflödet har minskat betydligt och att det nu befinner sig på en mer hanterbar nivå. DD har i sitt yttrande uppgett att antalet miljöåklagare har utökats och att han tillsammans med dem diskuterat olika lösningar för att komma till rätta med arbetssituationen.

Vad slutligen handläggningen av ärendet K25803-01 beträffar vill jag erinra om att ett beslut att inleda förundersökning skall sättas upp särskilt eller antecknas i akten. Det skall vidare framgå vem som har fattat beslutet (1 a § första stycket FUK).

Vad som i övrigt kommit fram föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas med den kritik som ligger i det sagda.